

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

8613 *Reial decret 863/2009, de 14 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 231/2008, de 15 de febrer, pel qual es regula el Sistema Arbitral de Consum.*

El Reial decret 231/2008, de 15 de febrer, pel qual es regula el Sistema Arbitral de Consum, es va dictar en compliment del que disposa la disposició final sisena de la Llei 44/2006, de 29 de desembre, de millora de la protecció dels consumidors i usuaris, de conformitat amb el que preveuen els articles 57 i 58 del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre.

D'altra banda, i d'acord amb l'article 57 del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, la norma pretén ser un instrument d'impuls i foment de l'arbitratge electrònic, amb la finalitat d'assegurar la seva efectiva implantació en totes les juntes arbitral en un termini breu, per posar a disposició dels consumidors mecanismes de resolució de conflictes més àgils i eficaços.

El Govern de la Comunitat Autònoma de Catalunya, mitjançant l'acord adoptat en la seva reunió de 22 d'abril de 2008, i el Govern de la Comunitat Autònoma de València, mitjançant l'acord adoptat en la seva reunió de 18 d'abril de 2008, van requerir el Govern d'incompetència, de conformitat amb el que estableix l'article 63 de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, pel fet de considerar que l'article 51.2 del Reial decret 231/2008 vulnera les seves competències en diverses matèries.

Els dos requeriments d'incompetència es concreten a sol·licitar al Govern que acordi la derogació o, subsidiàriament, fer una nova redacció de l'article 51.2 del Reial decret esmentat, relatiu a l'arbitratge de consum electrònic.

El Govern de la nació, en contestació als dits requeriments, aclareix que, conforme a reiterada jurisprudència constitucional, l'establiment d'un sistema d'arbitratge és matèria atribuïda a la competència de l'Estat pels títols competencials de l'article 149.1.5a i 6a de la Constitució espanyola.

Per tant, sobre la base dels títols estatals esmentats, que es recullen igualment a la disposició final primera del Reial decret 231/2008, correspon al Govern portar a terme aquesta regulació, sense perjudici de comptar amb les comunitats autònomes als efectes de l'operativitat del sistema arbitral de consum electrònic, que és el que se substancia íntegrament, des de la sol·licitud de l'arbitratge fins a la terminació del procediment, incloses les notificacions, per mitjans electrònics. I a aquests efectes, l'arbitratge de consum, també l'electrònic, ha d'integrar en un únic procediment les actuacions realitzades per les diferents institucions en què s'organitza el Sistema Arbitral de Consum, d'acord amb l'article 5 del Reial decret, adscrites a diferents administracions públiques, per permetre una intercomunicació entre les juntes arbitral, a fi de substanciar correctament les sol·licituds d'arbitratge individual o col·lectiu que es presentin.

El caràcter específic i virtual que representa l'arbitratge de consum electrònic que regulen els articles 51 i següents del Reial decret esmentat requereix no només l'establiment de paràmetres de compatibilitat d'aplicacions sinó també l'establiment dels mecanismes necessaris que garanteixin el funcionament integrat de les diferents aplicacions informàtiques que, si s'escau, puguin utilitzar les comunitats autònomes i la resta de les administracions públiques implicades en la gestió del Sistema Arbitral de Consum.

El funcionament integrat exigeix establir mecanismes que permetin la gestió en un únic procediment d'una sol·licitud d'arbitratge quan hi intervenen institucions adscrites a diferents administracions públiques.

Però a més, com a arbitratge institucional, l'arbitratge de consum electrònic ha d'assegurar la igualtat –també tecnològica– en l'accés i en el procés, sigui quin sigui el lloc

de residència del consumidor i l'empresa que accepten sotmetre els seus conflictes al Sistema Arbitral de Consum, i sigui quina sigui la junta arbitral competent per gestionar l'arbitratge de consum. Això és particularment important en relació amb les empreses adherides al Sistema Arbitral de Consum l'activitat de les quals es desenvolupa a tot l'Estat, atès que, d'acord amb l'article 25 del Reial decret 231/2008, l'oferta pública d'adhesió ha de ser única i s'ha d'entendre realitzada a tot el Sistema Arbitral de Consum i, per tant, a totes les juntes arbitral de consum.

Així mateix, l'arbitratge de consum electrònic ha de possibilitar no ja l'accés a una o diverses juntes arbitral de consum, sinó l'accés al sistema en la mesura que aquelles s'integren en aquest i el consumidor o empresari sotmeten al sistema la resolució dels seus conflictes de conformitat amb l'article 1.2 del Reial decret 231/2008.

Per tant, per substanciar íntegrament per mitjans electrònics un procediment arbitral, no n'hi ha prou a assegurar la compatibilitat dels sistemes i aplicacions informàtiques utilitzades per les diferents juntes arbitral, sinó que es requereix l'establiment de mecanismes reforçats de cooperació que possibilitin l'accés al Sistema Arbitral de Consum, la integració en un únic procediment arbitral de les actuacions d'institucions adscrites a diferents administracions públiques, i la igualtat en l'accés i en el procés de les parts sigui quin sigui el seu domicili. És evident que l'establiment dels instruments tècnics que possibilitin aquesta cooperació reforçada no pot ser desenvolupat unilateralment per les comunitats autònomes, ja que es tracta d'una actuació global i de conjunt, degudament coordinada, que no té per mera finalitat la transmissió d'informació estadística, sinó «substanciar», és a dir, tramitar i resoldre un procediment de consum.

No obstant això, en contestació als requeriments esmentats, el Consell de Ministres, en la reunió de 23 de maig de 2008, va adoptar sengles acords pels quals es comprometia a fer una nova redacció de l'article 51.2 del Reial decret 231/2008 a fi d'evitar interpretacions errònies, la qual cosa es porta a efecte mitjançant aquesta norma, deixant fora de dubte la salvaguarda de les actuacions que corresponen a les comunitats autònomes.

En la tramitació d'aquest Reial decret s'ha comptat amb el parer de les comunitats autònomes a través de la Conferència Sectorial de Consum i amb audiència del Consell de Consumidors i Usuaris i de les organitzacions empresarials.

En virtut d'això, a proposta dels ministres de Sanitat i Política Social i de Justícia, amb l'aprovació prèvia de la vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 14 de maig de 2008,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 231/2008, de 15 de febrer, pel qual es regula el Sistema Arbitral de Consum.*

L'article 51.2 del Reial decret 231/2008, de 15 de febrer, pel qual es regula el Sistema Arbitral de Consum, queda redactat en els termes següents:

«2. Les juntes arbitral de consum, en els termes que constin en els respectius convenis de constitució, es poden adscriure voluntàriament a l'administració de l'arbitratge electrònic que s'ha de substanciar, d'acord amb el que preveu aquesta norma, a través dels sistemes electrònics i aplicacions tecnològiques que habilitin les respectives juntes arbitral de consum en l'exercici de les seves competències. Aquests sistemes electrònics i aplicacions tecnològiques han de garantir la compatibilitat i l'intercanvi d'informació al si del Sistema Arbitral de Consum.

Sense perjudici del que disposa el paràgraf anterior, el Ministeri de Sanitat i Política Social ha de posar a disposició de les juntes arbitral de consum que s'hi adscriu voluntàriament una aplicació electrònica per a la gestió de l'arbitratge electrònic.»

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquesta norma es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.5a i 6a de la Constitució, que atribueix a l'Estat les competències exclusives en matèria d'administració de justícia i legislació processal, respectivament.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 14 de maig de 2009.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ